

GRUNDSKOLANS MUSIKLÄRARE:

RAPPORT AV MUSIKLÄRARE VID SVENSKA GRUNDSKOLOR 2003

OLLE TIVENIUS & CHRISTER BOUJ

**Musikhögskolan
Örebro universitet**

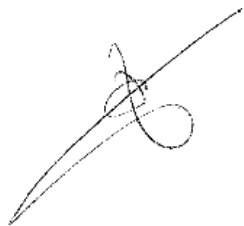
FÖRORD

Föreliggande rapport utgörs av rådata från en enkät till musklärare i svenska grundskolor rörande grundläggande normer och värderingar i och omkring musiklärarkyrket. Vi har således ingen ambition att värdera eller analysera utfallet, utan nöjer oss – tillsvidare – med att statistiken ändå är fyllig och berättar både sådant som i sig självt talar sitt tydliga språk såväl som sådant som triggat fantasin till nya frågor. Särskilt intressant blir resultatet när det jämförs med motsvarande undersökningar av den kommunala musikskolans musklärare, kulturlärare och chefer, ett arbete som redan är initierat.

Musiklärarkyrket befinner sig i omvandling. Vår förhoppning är att de resultat vi här och i unisona rapporter presenterar ska vara användbara för dem som planerar och arbetar med skol- och lärarutbildningsfrågor. Musklärarna är ju den resurs som utgör grunden för skolans musikundervisning liksom för utbildning av nya lärare i musik.

Vi tackar alla informanter som tagit sig tid att besvara våra omständliga frågor. Vi är också tacksamma mot Vetenskapsrådet som generöst bidragit till genomförandet av undersökningen.

Örebro hösten 2010

Christina Bonig

INLEDNING

BAKGRUND

I föreliggande rapport presenteras det statistiska utfallet i en survey utförd år 2003 bland musiklärare i den svenska grundskolan. Undersökningen ingår i ett större projekt, lett av prof. Christer Bouij, *Grundläggande normer och värderingar i och omkring musikläraryrket – deras konstruktioner och konsekvenser*. I det sammantagna projektet finns dels en longitudinell studie av de musiklärare som började sin utbildning hösten 1988¹, dels den survey som föreliggande rapport bygger på som behandlar musikundervisning i grundskolan,² dels en unison undersökning av undervisning inom den svenska musik- och kulturskolan.³ Båda enkätundersökningarna bygger på att olika, men harmonierande, enkäter fördelats till olika personalgrupper inom skolorna för att dessa grupper ska kunna jämföras med varandra.

ENKÄTENS DESIGN

Den enkät som redogörs för i denna rapport, är resultatet av många timmars samtal och diskussioner mellan Christer Bouij och Annika Danielsson. Stephan Bladh har också haft insyn i enkätkonstruktionen, som ett led i det samlade forskningsprojektet. Utgångspunkten var att belysa ett antal frågeområden: personuppgifter, tjänsten/tjänsterna, syn på undervisningen, praktiska respektive sociala arbetsförhållanden, utbildningsrelaterade frågor samt framtiden. Tanken var också att jämföra musiklärarnas situation med andra lärare samt rektorer i grundskolan. Ett enkätpaket bestående av tre olika enkättyper konstruerades därför. Denna rapport redogör endast för musiklärarnas svar. (I denna rapport bilaga finns enbart enkäten till musiklärarna.)⁴

---

¹ Inom detta delprojekt har tidigare rapporterats och avhandlats av Bladh: (1990), (1996), (1997) och (2002); av Bouij: (1998a), (1998b) (1999), (2000a), (2000b), (2003), (2006) och (2007); av Bladh & Bouij (2002) samt Bouij & Bladh (2003).

² Delar av denna undersökning finns rapporterad i Danielsson (2003).

³ Delar av den undersökningen finns rapporterad i Stenbäck & Bouij (2005); av Tivenius (2008a) och (2008b); samt av Tivenius & Bouij (2010a) och (2010b)

⁴ Se **Bilaga 4** på sidan VII.

Undersökningen är riksomfattande och behandlar förhållandena kring musikämnet och musiklärare i grundskolan. Enkäter har skickats till 200 rektorsområden över hela Sverige, fördelade på följande sätt: en enkät till rektor, två avsedda för musiklärare och två att besvaras av andra lärare i grundskolan (år F-6 eller år 7-9). Sammanlagt har alltså 1000 enkäter distribuerats till skolor landet runt. Musiklärarenkäten distribuerades till de personer som hade hand om musikundervisningen, oavsett vad dessa har för utbildning. De flesta skolor har en musiklärare, men en förvånande stor andel av skolorna saknar helt musiklärare. Det förtjänar att understrykas att denna rapport *endast* redovisar data om musiklärarna; grundskollärare i övriga ämnen samt rektorer kommer att behandlas i en kommande rapport.

URVAL AV REKTORSOMRÅDEN

Med uppgifter om befolkningstätheten i de svenska länen (Statistiska Centralbyrån 2001) som utgångspunkt, beräknades hur många rektorsområden per län som skulle tillsändas enkäter. Storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö fick också sin del i proportion till befolkningsstorleken. Allt som allt valdes 200 rektorsområden ut. Detta skedde med hjälp av adressboken *Årsbok för skolan* (2001) utifrån följande kriterier:

- Ett rektorsområde från varje läns residensstad, resten från övriga orter i länet.
- Kommuner av olika slag, både tätort och glesbygd.
- En geografisk spridning inom länet.
- En jämn fördelning mellan F-6- och 7-9-skolor, dessutom ett antal F-9-skolor.
- Både stora och små skolor skulle finnas representerade.

I och med att dessa faktorer beaktades, var förhoppningen att uppnå en så heltäckande bild som möjligt av de förhållanden som råder kring musiklärare och musikundervisning i den svenska grundskolan.

DISTRIBUTION AV ENKÄTERNA

Allteftersom rektorsområden valdes ut upprättades en förteckning över dessa, tillsammans med andra uppgifter som behövdes för distribution och hantering av enkäterna, enligt nedanstående uppställning:

Kommun	Rektorsområde	Åldrar	Enkätnr.	Enkättyp
<u>Län (antal rektorsomr.)</u>				
Kommun A	a-skolan	y+ä	1	rektor
		2	musiklärare	
		3	musiklärare	
		4	gr.skollärare F-6	
		5	gr.skollärare 7-9	
Kommun B	b-skolan	y	6	rektor
		7	musiklärare	
		8	musiklärare	
		9	gr.skollärare F-6	
		10	gr.skollärare F-6	

”y” och ”ä” under rubriken ”Åldrar” talar om huruvida det aktuella rektorsområdet omfattar yngre eller äldre barn (skolår F-6 eller 7-9).

Varje enkät tilldelades ett nummer, liksom de kuvert som försetts med etiketten ”Musiklärare”, ”Grundskollärare F-6” eller ”Grundskollärare 7-9”. Sedan stoppades en enkät, tillsammans med ett informationsbrev⁵ och ett frankerat svarskuvert, i kuvertet med samma nummer som enkäten. Detta kuvert klistrades igen. Eftersom hela utskicket adresserades till rektor för rektorsområdet, lades rektorsenkäten tillsammans med ett brev⁶, samt ett svarskuvert, löst i bunten med de fyra igenklistrade kuverten till musik- och grundskollärare. Dessutom bifogades en lista⁷, där rektor ombads fylla i namnen på de personer som fått en enkät att besvara, deras adresser och respektive enkätnummer. Syftet med detta var att vi skulle ha möjlighet att skicka påminnelser direkt till berörda personer och inte fortsättningsvis behöva gå vägen via rektor.

⁵ Se **Bilaga 3 Musiklärarbrev** på sidan V.

⁶ Se **Bilaga 1 Skolledarbrev** på sidan I.

⁷ Se **Bilaga 2 Informantlista** på sidan III.

SVARSFREKVENS

Varje rektorsområde tillsändes två musikleärens enkäter, men vi vet att det långt ifrån alltid fanns två musikleärer som kunde besvara den. I många fall finns endast en musikleäre, i vissa ingen alls. På 130 av de 200 rektorsområden varifrån listor över vilka som tilldelats enkäter återsänts, har 75 musikleärer strukits, eftersom de helt enkelt inte existerar. Extrapolering till 200 rektorsområden innebär att det då borde strykas 115 musikleärer allt som allt. Förutsatt att samma förhållande råder på de 70 rektorsområden där antalet befintliga musikleärer är okänt, som i de fall där det är känt, skall det alltså vara teoretiskt möjligt att få in $(400-115=)$ 285 musikleärens enkäter. 155 musikleärer har besvarat enkäten (54%).⁸ Det är dock troligt att andelen rektorsområden som helt saknar musikleärer är större bland dem som vi inte har fått svar ifrån, något som i så fall skulle medföra en höjning av svarsfrekvensen.

Kön	Musikleärer i enkätundersökningen		Musikleärer i hela Sverige	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel(%)
Kvinnor	63	41	1 157	50
Män	92	59	1 158	50
Totalt	155	100	2 315	100

Tabell 1. Fördelning mellan manliga och kvinnliga musikleärer, i enkätmaterial samt i hela Sverige.

Av tabell 1 framgår att andelen män i undersökningen är avsevärt högre än riksgenomsnittet. Skolverkets (2003) statistik upplyser också om att andelen musikleärer med pedagogisk utbildning (d.v.s. inte nödvändigtvis musikleärarytbildning) är 60,7 %, medan vi i svarmaterialet har 76 % utbildade musikleärer, alltså en avsevärt större andel.

Man kan givetvis ifrågasätta om urvalet av rektorsområden i enkätundersökningen verkligen speglar populationen i stort. Fördelningen mellan män och kvinnor bland grundskollärarna antyder dock att detta verkligen är fallet. Tar man istället som utgångspunkt för resonemanget att urvalet är representativt för samtliga Sveriges grundskolor, verkar det som om kvinnliga rektorer – företrädesvis på rektorsområden med kvinnliga

⁸ Detta antal skiljer sig från antalet i Danielsson, 2003, s. 21 f. Hennes analys genomfördes av tidsskal innan alla enkäter kommit in.

musiklärare och/eller musiklejare som saknar pedagogisk utbildning – i högre grad än andra har underlåtit att delta i enkätundersökningen.

DATABEHANDLING

Alla svar registrerades i statistikprogrammet SPSS. Till de svar på enkätens frågor som togs direkt ur enkäterna fogades uppgifter om kommuntyp,⁹ länstillhörighet m.m. Svaren på de öppna frågorna kodades och lades in som variabler där detta var möjligt.

På de frågor där svaren utgörs av i vilken grad informanten instämmer i ett påstående markerat som 1 för ”instämmer helt” och 5 för ”instämmer inte alls” på likertskalan och informanten försökt nyansera sig genom att markera mellan graderna bedömdes det vara antingen 2 eller 4.

---

⁹ Kommuntyperna är definierade av Sveriges Kommuner och Landsting enligt följande:

1. Storstäder (3 kommuner)

Kommun med en folkmängd som överstiger 200 000 invånare.

2. Förortskommuner (38 kommuner)

Kommun där mer än 50 procent av nattbefolkningen pendlar till arbetet i någon annan kommun. Det vanligaste utpendlingsmålet skall vara någon av storstäderna.

3. Större städer (27 kommuner)

Kommun med 50 000– 200 000 invånare samt en tätortsgrad överstigande 70 procent.

4. Pendlingskommuner (41 kommuner)

Kommun där mer än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbetet i någon annan kommun.

5. Glesbygdskommuner (39 kommuner)

Kommun med mindre än 7 invånare per kvadratkilometer och mindre än 20 000 invånare.

6. Varuproducerande kommuner (40 kommuner)

Kommun med mer än 40 procent av nattbefolkningen mellan 16 och 64 år, anställda inom varutillverkning och industriell verksamhet. (SNI92)

7. Övriga kommuner, över 25 000 inv. (34 kommuner)

Kommun som inte hör till någon av tidigare grupper och har mer än 25 000 invånare.

8. Övriga kommuner, 12 500-25 000 inv. (37 kommuner)

Kommun som inte hör till någon av tidigare grupper och har 12 500-25 000 invånare.

9. Övriga kommuner, mindre än 12 5000 inv. (31 kommuner)

Kommun som inte hör till någon av tidigare grupper och har mindre än 12 500 invånare.

RESULTAT

REDOVISNING

Enkätfrågornas nummer

Enkätfrågornas numrering i denna rapport utgår från frågans nummer i enkätformulären. (Se **Bilaga 4**). I rubriken anges om frågan korresponderar mot någon fråga i enkäterna till musik- och kulturskolans musik- resp. kulturlärare och musikledare/rektor/chef. I förekommande fall anges detta inom parentes med **m**, **k** eller **r** följt av frågans nummer i respektive enkät (exempelvis **(k32)**). Detta med hänvisning till de rapporter som samtidigt med denna publiceras för dessa båda motsvarande enkäter.¹⁰ Enkäten till musik- och kulturskolans lärare är uppdelad i två varianter, A och B, vilket framgår av kodningen (exempelvis **(mA32b)**).

Tabeller

I huvudsak redovisas varje enkätfråga för sig, med enkel statistik som redovisar frekvens eller fördelning. I de fall där olika grupper bland informanterna är signifikant skiljaktiga redovisas detta. Dessa grupper är *kön* (kvinnor och män), *åldersgrupp* (18-39, 40-49 och 50-66), *kommuntyp* (storstäder, förortskommuner, större städer, pendlingskommuner, glesbygdskommuner, varuproducerande kommuner, övriga kommuner med fler än 25 000 invånare, övriga kommuner med 12 500-25 000 invånare och övriga kommuner med färre än 25 000 invånare), *politiskt styre* (vänster, borgerligt och blocköverskridande) och *undervisningsämne* (teater/drama, dans, rytmik samt bild & form). Vi har valt att publicera tabeller med alla signifikanta skillnader mellan grupper, även där resultaten kan förefalla svåra att förklara. Sådana resultat går förmodligen tillbaka på strukturella förhållanden som inte ligger inom ramen för denna undersökning. Men de skulle kunna utgöra grund för framtida forskning. Saknas någon tabell innebär det alltså att det inte finns någon signifikant skillnad mellan grupperna.

---

¹⁰ Tivenius & Bouij 2010a och Tivenius & Bouij 2010b

Tabellernas design

Tabellerna är designade att vara lättbegripliga och samtidigt tillhandahålla all intressant information. ”Procent” – i vissa tabeller ”%” – står för procent av hela samplet. I vissa tabeller förekommer ”Procent giltiga” vilket innebär procent av de informanter som besvarat frågan. ”Giltiga” är de informanter som besvarat frågan/bemött påståendet och ”Saknas” är övriga.

ENKÄTSVAR

Fråga 1a: Ålder (m1a) (k1a) (r1a)

Informanterna angav sitt födelseår från vilket deras ålder uträknades enligt formeln $2003 - \text{födelseåret} = \text{ålder}$.

Giltiga	153
Saknas	2
Medel	41,7
Median	43
Spridning	42
Minimum	20
Maximum	62

Tabell 2. Informanternas ålder i medeltal och spridning.

Den yngsta informanten är 20 år och den äldsta är 62. Musiklärarnas genomsnittliga ålder är 42 år.

Ålder	Antal	Procent
20-23	2	1,3
24-27	12	7,8
28-31	23	15,0
32-35	9	5,9
36-39	20	13,1
40-43	15	9,8
44-47	20	13,1
48-51	23	15,0
52-55	14	9,2
56-59	12	7,8
> 60	3	2,0
Giltiga	153	98,7
Saknas	2	1,3
Totalt	155	100,0

Tabell 3. Informanternas fördelning på olika åldersgrupper.

30,0 % av informanterna är yngre än 36 år. 51,0 % är 36-51 och 19,0 % är äldre än 52 år.

Fråga 1b: Kön (m1b) (k1) (r1)

Informanterna angav sitt kön.

Kön	Antal	Procent
Kvinna	63	40,6
Man	92	59,4
Totalt	155	100,0

Tabell 4. Informanternas fördelning på kön.

Bland musiklärarna dominerar männen, vilket dock inte avspeglar populationen. Detta diskuteras under rubriken **SVARSFREKVENS** på sidan 7.

Fråga 2: Avlagd examen (m2) (k2)

Informanterna angav sin/sina examina.

Examen	Kvinnor	Män	Antal	%
GG / ettämnes	13	19	32	20,6
GL / tvåämnes ¹	17	13	30	19,4
Musiklärare annan ²	8	18	26	16,8
Annan examen ³	14	16	30	19,4
Saknar musiklärarexamen	7	25	32	20,6
Ofullständig lärarutbildning	4	1	5	3,2
Totalt	63	92	155	100,0

Tabell 5. Informanternas examina. Siffrorna i exponentläge hänvisar till de tre följande tabellerna.

Kvinnor och män skiljer sig åt något när det gäller vilka utbildningar de har. Kvinnor har oftare GL/tvåämnesutbildning medan männen oftare har GG/ettämnes eller någon annan musiklärarexamen. Siffrorna i exponentläge refererar till de följande tre tabellerna.

Män verkar i betydligt högre grad än kvinnor sakna musiklärarexamen, vilket ter sig något problematiskt. Detta diskuteras under rubriken **SVARSFREKVENS** på sidan 7.

1Andra ämne i examen

Informanter med GL/tvåämneslärarutbildning angav sitt andra ämne utöver musik.

Ämne	Antal
Svenska	8
Matematik	5
Historia	5
Engelska	5
Svenska/SO	2
SO	2
Matematik/NO	1
Religion	1
Tyska/Matematik	1

Tabell 6. Informanternas examina i andra ämnen.

Det vanligaste ämnet utöver musik är för tvåämneslärare svenska.

²Annan musikutbildning

Musiklärare med annan musiklärarexamen än GG eller GL/tvåämnes angav vilken annan musiklärarexamen de har.

Musiklärarutbildning	Antal
IE	12
SMLU	10
SMI	4
Rytmik	2
Musikalartist	1
Utländsk musiklärarutbildning	2

Tabell 7. Informanternas övriga musikutbildning.

Den vanligaste musiklärarutbildningen utom eller GL/tvåämnes är IE (Instrumental-/Ensemblelärare) eller SMLU (äldre instrumentallärarutbildning).

³Annan utbildning

Musiklärare med annan examen än musiklärarexamen angav vilken annan examen de har.

Annan utbildning	Antal
1-7-lärare	5
Förskollärare	4
Fritidspedagog	4
Lågstadielärare	3
Folkskollärare	3
Mellanstadielärare	2
Universitetsutbildning	1
Kulturvetarutbildning	1
Fritidsledare	1
Ämneslärare	1
Gymnasielärare	1
Utländsk lärarutbildning	1

Tabell 8. Informanternas övriga utbildning utöver musikutbildning.

De vanligaste utbildningarna utom musiklärarutbildning är 1-7-lärare, förskollärare eller fritidspedagog.

Fråga 3: Vidareutbildning under tiden i musiklärararbete (m3) (k3)

Informanterna angav vidareutbildning utöver normal kompetensutveckling sedan yrkesutövandets början. En del informanter har angivit fler än en utbildning/kurs.

Akademisk utbildning (inklusive utbildning vid musikhögskola)

Utbildning	Antal
Musik	8
Musikdator	4
Pedagogik	4
Data	3
Matematik	3
Historia	2
Körpedagog	2
SÖ-kurs	2
Handledarutbildning	2
Svenska	2
Pedagogiskt drama	2
Jazz/pop/rock	1
Tyska	1
Musikterapi	1
Multimedia	1
Improvisation	1

Tabell 9. Informanternas vidareutbildning under tiden i musiklärararbete.

Den vanligaste vidareutbildningen för musiklärare är inom musik.

Ytterligare individuella kurser och utbildningar:

Ytterligare individuella kurser och utbildningar som informanterna angivit är: Musikvetenskap; Dirigering; PBL och utvärdering; Specialpedagogik; Allmändidaktik; Geografi; Musikalisk kommunikation och scenisk framställning; Kammarmusikarrangör; Dans; Rytmik; Samhällskunskap; Musik och språkutveckling; Instrumentalmetodik; Kompanjonlärarutbildning samt Bild-musik-rörelse.

Fråga 4a: Antal år i musklärararbete (m5) (k5) (r2-3)

Informanterna angav hur länge de arbetat som musklärare.

Antal år	Kvinnor	Män
0 – 5	30	41
6 – 10	6	11
11 – 20	13	13
21 – 30	11	23
31 – 35	2	3
Giltiga	62	91
Saknas	1	1

Tabell 10. Informanternas fördelning på antal år i musklärararbete fördelat på kön.

20,1 % av kvinnorna är fortfarande kvar i yrket efter 20 år. Motsvarande andel för männen är 28,6 %. Den genomsnittliga tiden som musklärare arbetat som musklärare är 11,0 år.

Varav antal år i grundskolan

Informanterna angav hur många år av sitt musklärararbete de tjänstgjort inom grundskolan.

Antal år	Kvinnor	Män
0 – 5	34	46
6 – 10	5	9
11 – 20	14	10
21 – 30	12	22
31 – 35	1	3
Giltiga	63	90
Saknas	0	2

Tabell 11. Informanternas fördelning på antal år i musklärararbete inom grundskolan fördelat på kön

Den genomsnittliga tiden som musklärare arbetat som musklärare i grundskolan är 10,1 år.

Fråga 4b: Annan typ av lärararbete

Informanterna angav om, och i förekommande fall hur länge, de haft annat lärararbete, exempelvis före sin lärarutbildning.

Typ av annat lärararbete

Arbete som annan typ av lärare	Antal	Procent giltiga
Instrumentalpedagog	13	22,4
Klasslärare	10	17,2
Lärarvikariat	6	10,3
Musiklärare	5	8,6
Förskollärare	5	8,6
Cirkelledare	3	5,2
Speciallärare	3	5,2
Språklärare	3	5,2
Idrottslärare	2	3,4
Musikverksamhet	1	1,7
Militär	1	1,7
Ensembelledare/koreograf	1	1,7
Dramalärare	1	1,7
Fritidspedagog	1	1,7
Huvudinstruktör	1	1,7
Lärare i svenska	1	1,7
Resurslärare	1	1,7
Giltiga	58	100,0

Tabell 12. Andra typer av lärararbete som informanterna haft.

Den vanligaste typen av annat lärararbete som musiklärarna haft är som instrumentalpedagog. Den näst vanligaste är klasslärare.

Antal år i annan typ av lärararbete före lärarutbildningen

Antal år	Antal	Procent giltiga
0 – 5	31	58,5
6 – 10	11	20,7
11 – 20	6	11,4
21 – 25	5	9,4
Giltiga	53	100,0

Tabell 13. Antal år inom andra typer av lärararbete som informanterna haft.

De flesta musiklärare som före tjänsten som musiklärare haft annat lärararbete, 58,5 %, gjorde detta i upp till fem 5 år. 20,7 % gjorde det i 6-10 år.

Fråga 5a: Omfattning av tjänst i grundskolan (m6a) (k6a)

Informanterna angav omfattningen av sitt lärararbete inom musik-/kulturskolan i procent av heltidstjänst och fördelningen på skolor/arbetsplatser.

Omfattning

% av heltidstjänst	Antal	Procent giltiga
10 – 50	28	18
51 – 75	26	17
76 – 95	14	9
100	83	54
101 – 112	3	2
Giltiga	154	100,0

Tabell 14. Omfattning av tjänst inom grundskolan.

Drygt hälften, 54 % av musiklärarna arbetar heltid. 18 % arbetar halvtid eller mindre.

Antal arbetsplatser

Antal skolor	Antal	Procent giltiga
1	107	72,8
2	23	15,6
3	10	6,8
4	3	2,0
5	2	1,4
6	2	1,4
Totalt	147	100,0

Tabell 15. Fördelning av tjänst på olika arbetsplatser.

De flesta musiklärarna, 72,8 % har sin tjänstgöring förlagd till en enda skola. 1,4 % har sex olika arbetsplatser inom sin tjänst.

Fråga 5b: Antalet elever per vecka (m6d) (k6d)

Informanterna angav hur många elever de undervisar per vecka.

Antalet elever	Antal
25 – 50	5
51 – 100	16
101 – 150	17
151 – 200	21
201 – 250	25
251 – 300	23
301 – 350	15
351 – 400	15
401 – 450	7
451 – 500	2
Totalt	146

Tabell 16. Antal elever per lärare.

Det vanligaste är att musiklärare har 201-250 elever per vecka. Genomsnittet är 243 elever per vecka.

Fråga 5c: Kommentarer (m6f) (k6f)

Informanterna kommenterade övriga frågor inom **fråga 5**. Tabellen är en sammanställning av öppna svar som är kategoriserade. De är dock inte ordnade efter huruvida de är positiva, negativa eller neutrala.

Önskemål	Antal	Procent giltiga
Mindre grupper	28	44,4
Färre elever/mer tid	19	30,2
Färre skolor	3	4,8
Mer/enbart 7-9	3	4,8
Mer/enbart musik	3	4,8
Vill inte vara mentor	1	1,6
Instrumentaltimmar	1	1,6
Önskar 7-9 eller 4-6	1	1,6
Önskar enskild undervisning+gymnasium	1	1,6
Önskar bara undervisa i min egen klass	1	1,6
Önskar slippa slagverk	1	1,6
Trivs med att vara på alla stadier	1	1,6
Totalt	63	100,0

Tabell 17. Informanters kommentarer till fråga 5a och fråga 5b.

Det vanligaste önskemålet hos musklärare är att kunna ha mindre grupper.

Fråga 6a: Musikundervisning i vilka skolår och andraämne

Informanterna angav vilka skolår de undervisar musik i samt vilka deras eventuella andra- och tredjeämnena är.

Undervisar i enbart musik eller musik och annat/andra ämnen

Ämne	Kvinnor	Män
Enbart musik	30	51
Musik samt annat	33	41

Tabell 18. Manliga och kvinnliga informanters fördelning på renodlad eller uppblandad musikundervisning

Kvinnliga musklärare har i något högre grad än manliga undervisning i ytterligare ämnen utöver musik.

Musikundervisning i vilka skolår

Skolår	Kvinnor	Män
0-3	31	24
4-6	50	60
7-9	43	77
Totalt	63	92

Tabell 19. Manliga och kvinnliga informanternas musikundervisning fördelad på olika skolår.

Musiklärarnas vanligaste målgrupp är år 7-9.

Musiklärares andra ämne

Ämne	Kvinnor	Män
Svenska	10	5
Matematik	3	5
SO	2	6
Språk	2	2
Idrott	0	3
Historia	1	1
Media	0	1
Ma/NO	1	0
Ma/SO	0	1
Drama	0	1
Musikterapi	1	0
Resurs	1	4
Summa	21	29

Tabell 20. Manliga och kvinnliga informanternas andra undervisningsämne efter musik.

Det vanligaste andraämnet för kvinnliga musklärare är svenska och för manliga SO. För männen är det också vanligt med svenska och matematik.

Musiklärares tredje ämne

Ämne	Kvinnor	Män
Språk	2	3
Bild	2	3
Specialundervisning	1	3
Matematik	0	2
Svenska/engelska	1	1
Svenska/SO	2	0
Musical/drama/film	0	2
Teknik	0	1
Drama	0	1
Hälsa	1	0
SO	0	1
Summa	9	17

Tabell 21. Manliga och kvinnliga informanternas tredje undervisningsämne efter musik.

De vanligaste tredjeämnena för musklärare är språk och bild.

Musiklärares fjärde ämne

Ämne	Kvinnor	Män
Engelska	7	3
Datakunskap	1	2
Klassundervisning	2	1
Drama/teater	0	2
Rocklinje	0	2
Bild	0	1
Summa	10	11

Tabell 22. Manliga och kvinnliga informanternas fjärde undervisningsämne efter musik.

Det vanligaste fjärdeämnet för musklärare är engelska.

Fråga 6b: Andra uppgifter (m7b) (k9b)

Informanterna angav vilka eventuella andra uppgifter än undervisning de har inom sin anställning i grundskolan. Några informanter har angett två uppgifter.

Typ av uppgift	Kvinnor	Män
Mentor/klassföreståndare	28	43
Särskoleundervisning	4	6
Fritidsledare	4	3
Medlem i arbetsgrupp	2	4
Kulturansvarig	1	4
Datoransvarig	0	4
Skolrepresentant i föräldraföreningen	2	1
Fackligt arbete	1	2
Arbetslagsledare	1	2
Praktiskt ansvar	1	1
Ekonomiskt ansvar	1	1
Undervisning i specialmusik	1	1
Samordnare av musikundervisning	0	1
Undervisning i musikklass	1	0
Veckobladsskrivning	0	1
Skyddsombud	1	0
Teaterombud	1	0
Utvecklingsledare	1	0
Ansvarig för kulturskolans arbete i grundskolan	0	1
Representant i kommungrupp	1	0
Ämnesansvarig för musik och engelska	1	0
Itis-ledare	0	1
Studieledare	1	0
Rektor	1	0
Totalt	41	56

Tabell 23. Olika uppgifter inom musikleartjänsten som informanterna har.

Det dominerande uppgiften utöver undervisning hos musikleare är som mentor/klassföreståndare.

Fråga 7a & 7b: Anställd vid kommunal skolenhet respektive anställningsform för musklärare med arbete i grundskolan (m10) (k10)

Informanterna angav vilken anställningsform de har på grundskolan.

Anställningsform	Grundskolan	Musik-/kulturskolan	Total	Procent giltiga
Tillsvidareanställning	106	9	115	76,2
Vikariatsanställning	25	6	31	20,5
Timanställning	4	1	5	3,3
Giltiga	135	16	151	100,0
Saknas			4	
Totalt			155	

Tabell 24. Musklärarnas anställningsformer.

76,2 % av musklärarna har tillsvidareanställning. Av dessa är 92,2 % anställda vid grundskolan och resten vid musik-/kulturskola. 3,3 % har timanställning.

Fråga 8a: Musikpedagogiskt arbete utanför grundskolan (m11a) (k11a)

Informanterna angav vilken musikundervisning de bedriver utanför grundskolan samt omfattningen av denna.

Typ av musikundervisning

Typ av arbete	Antal	Procent giltiga	Procent
Instrumental/vokal undervisning	23	36,6	14,8
Gymnasium	7	17,9	4,5
Kör	4	10,3	2,6
Övriga musikpedagogiska arbeten	5	12,8	3,2
Giltiga	39	100,0	25,2
Saknas	116		74,8
Totalt	155		100,0

Tabell 25. Olika typer av musikpedagogiskt arbete som musklärare bedriver vid sidan av sin tjänst som musklärare vid grundskolan.

25,2 % av musklärarna har ytterligare musikpedagogisk verksamhet utanför sin tjänst som musklärare vid grundskolan.

Omfattning av musikundervisning utanför tjänst

Tjänstgöringsgrad	Antal	Procent giltiga	Procent
1-10 % av hel tjänst	16	43,2	10,3
11-20 % av hel tjänst	7	18,9	4,5
21-30 % av hel tjänst	4	10,1	2,6
31-40 % av hel tjänst	3	8,1	1,9
41-50 % av hel tjänst	3	8,1	1,9
51-60 % av hel tjänst	3	8,1	1,9
61-70 % av hel tjänst	1	2,7	0,6
Giltiga	37	100,0	23,9
Saknas	118		76,1
Totalt	155		100,0

Tabell 26. Omfattning av musikpedagogisk verksamhet utanför tjänst vid grundskolan.

43,2 % av de musklärare som bedriver musikundervisning utanför grundskolan gör detta med upp till 10 % av heltidstjänst.

Fråga 8b: Annat lönebaserat arbete utanför grundskolan (m11b) (k11b)

Informanterna angav vilket eventuellt annat lönebaserat arbete de har utanför undervisningsområdet.

Typ av arbete	Antal	Procent giltiga	Procent
Musiker	26	70,3	16,7
Kyrkomusiker	4	10,1	2,6
Övriga (utan musikanknytning)	7	18,9	4,5
Giltiga	37	100,0	23,9
Saknas	118		76,1
Totalt	155		100,0

Tabell 27. Olika lönebaserade arbeten utom musikpedagogiska uppdrag som informanterna har utanför musklärartjänsten.

23,9 % av musklärarna vid grundskolan bedriver annat arbete utom musikundervisning utanför anställningen vid grundskolan.

Fråga 8c: Omfattning av annat lönebaserat arbete utanför grundskolan (m11c) (k11c)

Informanterna angav graden av föregående (se **8b**).

Tjänstgöringsgrad	Antal	Procent giltiga	Procent
<10 % av hel tjänst	14	50,0	9,0
11-20 % av hel tjänst	3	10,7	1,9
21-30 % av hel tjänst	3	10,7	1,9
31-40 % av hel tjänst	3	10,7	1,9
41-50 % av hel tjänst	2	7,1	1,3
51-60 % av hel tjänst	0	0,0	0,0
61-70 % av hel tjänst	1	3,4	0,6
71-80 % av hel tjänst	1	3,4	0,6
81-90 % av hel tjänst	0	0,0	0,0
91-100 % av hel tjänst	1	3,4	0,6
Giltiga	28	100,0	18,1
Saknas	127		81,9
Totalt	155		100,0

Tabell 28. Omfattning av arbete utom musikpedagogisk verksamhet utanför tjänst vid grundskolan.

50,0 % av de musklärare som bedriver annat arbete än musikundervisning utanför grundskolan gör detta med upp till 10 % av heltidstjänst.

Denna uppgift kan vara missvisande då det är få informanter som överhuvudtaget besvarat frågan; 18,1 % (tabell 28) jämfört med 23,9 % (tabell 27) som uppgivit att de bedriver arbete med annat än musikundervisning utanför grundskolan.

Fråga 8d: Procentandel av lön som kommer från annat lönearbete (m11d) (k11d)

Informanterna angav andelen av deras lön som kommer av föregående (se **8a, 8b** och **8c**).

Procentandel av lön	Antal
20	1
25	1
50	6
100	1
Totalt	9

Tabell 29. Procentandel av lön från lönebaserade arbeten utom musikpedagogiska uppdrag som informanterna har utanför musiklektjänsten.

Biinkomster verkar vara viktiga för de musiklektare som arbetar utanför sin tjänst som vid grundskolan. Antalet svar är dock för litet för någon mera uttömmande analys.

Fråga 8e: Eventuella studier (m11e) (k11e)

Typ av studier	Antal	Procent giltiga	Procent
Pedagogik	3	25,0	1,9
Musik	2	16,7	1,6
Sälutbildning	2	16,7	1,6
Specialpedagogik	1	8,3	0,6
Språk	1	8,3	0,6
Konst	1	8,3	0,6
C-kurs, musikpedagogik	1	8,3	0,6
Personaladministration	1	8,3	0,6
Giltiga	12	100,0	7,7
Saknas	143		92,3
Totalt	155		100,0

Tabell 30. Informanters studier parallella med arbetet.

7,7 % av musiklektarna studerar parallellt med arbetet. Det vanligaste är pedagogik. Överhuvudtaget dominerar studier som anknyter till läraryrket i stort.

Fråga 9a: Arbetslokaler (m9) (k9)

Informanterna angav hur de bedömer sina arbetslokaler.

155 musiklärare uppger att de har tillgång till musiksals på grundskolan.

Typ av lokal	Antal	Procent
Ändamålsenliga lokaler	91	58,7
Delvis ändamålsenliga lokaler	52	33,5
Saknar ändamålsenliga lokaler	12	7,7
Saknas	0	0,0
Giltiga	155	100,0
Totalt	155	100,0

Tabell 31. Informanternas bedömning av sina arbetslokaler.

58,7 % av musiklärarna bedömer sina lokaler som ändamålsenliga. Övriga saknar sådana, helt eller delvis.

Fråga 9b: Brister med arbetslokaler (m9) (k9)

Informanterna angav vilka brister deras arbetslokaler har.

Brist	Antal
Saknar grupprum	77
Tröttande akustik	55
Dålig ventilation	49
Bristande utrymme	41
Lokalen delas med andra verksamheter	25
Andra brister	11
Bristande ljus	10

Tabell 32. Brister i musiklärarnas arbetslokaler.

Den vanligaste bristen i musiklärarnas arbetslokaler är avsaknad av grupprum. Tröttande akustik, dålig ventilation och otillräckligt utrymme är också vanliga brister.

Fråga 10a: Upplevelse av röstpåfrestningar (m13a) (k13a)

Informanterna angav i vilken grad de upplever påfrestningar på sin röst. Värdet "1" motsvarar "stor påfrestning och"5" motsvarar" ingen påfrestning.

Grad	Antal	Procent giltiga	Procent
1	22	14,2	14,2
2	43	27,7	27,7
3	47	30,3	30,3
4	29	18,7	18,7
5	14	9,0	9,0
Giltiga	155	100,0	100,0
Saknas	0		0,0
Totalt	155		100,0

Tabell 33. Fördelning av musklärarnas upplevda röstpåfrestning.

14,2 % av musklärarna upplever stor röstpåfrestning. 9,0 % upplever ingen röstpåfrestning.

Fråga 10b: Upplevelse av hörselpåfrestningar (m13b) (k13b)

Informanterna angav i vilken grad de upplever påfrestningar på sin hörsel.

Grad	Antal	Procent giltiga	Procent
1	44	28,6	28,4
2	52	33,8	33,5
3	31	20,1	20,0
4	23	14,9	14,8
5	4	2,6	2,6
Giltiga	154	100,0	99,4
Saknas	1		0,6
Totalt	155		100,0

Tabell 34. Fördelning av musklärarnas upplevda hörselpåfrestning.

28,6 % av musklärarna upplever stor hörselpåfrestning. Endast 2,6 % upplever ingen hörselpåfrestning.

Fråga 11. Troliga orsaker till upplevda röst- och hörselpåfrestningar (m14) (k14)

Informanterna ombads att ”Ange vad Du tror/vet är orsaken till Dina eventuella röst- och hörselpåfrestningar”. Fem alternativ föreslogs och det fanns utrymme för ”annat”. Flera informanter har angivit fler än en orsak.

Troliga orsaker	Antal
Elevernas högljuddhet	115
Brister i lokaler	54
Brister i utbildningen om hörselskydd av skilda slag	17
Brister i sin utbildning (röstträningen)	15
Arbetstidens förläggning	8
Totalt	209

Tabell 35. Fördelning av föreslagna troliga orsaker upplevda hörselpåfrestningar.

Den dominerande förmodade orsaken till musiklärares upplevda röst- och hörselpåfrestningar är elevernas högljuddhet.

29 musiklärare anger följande ytterligare troliga orsaker

Troliga orsaker	Antal
För stora elevgrupper	7
Brister i instrument	7
Ständig hög ljudnivå	3
Olämpliga lokaler	2
Torr luft	2
Stress	1
Passiv skolledning	1
Svårt använda hörselskydd i musiklärararbetet	1
Högljudd skolmiljö	1
Hörselskada sedan barndomen	1
Yrkesskada	1
Tinnitus	1
För mycket musiklyssning	1
Total	29

Tabell 36. Fördelning av troliga orsaker upplevda hörselpåfrestningar.

Utöver vad *tabell 36* anger verkar även för stora elevgrupper och brister i instrument vara troliga orsaker till musklärarnas uppledda hörselpåfrestningar.

4 musklärare anger att de använder hörselskydd regelbundet.

Fråga 12: Frivillig eller obligatorisk musikundervisning (mB15)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Den nu obligatoriska musikundervisningen i grundskolan borde göras frivillig.”

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	4	14	18	22	93	151	4
%	2,6	9,0	11,6	14,2	60,0	97,4	2,6
Medel	4,23						

Tabell 37. Fördelning av åsikt om musikämnets frivillighet.

60,0 % av musklärarna anser bestämt att grundskolans musikämne även fortsättningsvis ska vara obligatoriskt.

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor är signifikanta på nivån 0,05.¹¹

Kön	Antal	Medel	Standardavvikelse ¹²
Män	89	4,08	1,236
Kvinnor	62	4,45	0,953
Giltiga	151	4,23	1,093

Tabell 38. Mäns och kvinnors åsikt om musikämnets frivillighet.

Män anser i högre grad än kvinnor att den nu obligatoriska musikundervisningen i grundskolan borde göras frivillig.

¹¹ Signifikans avspeglar slumpens möjlighet att påverka resultatet av en statistisk beräkning. Den anges i nivåerna 0,001, 0,01, och 0,05 och innebär att slumpens möjlighet motsvarar upp till 1%, 1% respektive 5%.

¹² Standardavvikelse är förvisso ett abstrakt och svårfångat begrepp. Det avspeglar spridningen inom en grupp. Ju närmare värdet 1, desto tätare är gruppen samlad kring medelvärdet.

Fråga 13: Kännedom om ny musik (mA15-B17)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Som musiklärare i grundskolan måste jag ha mycket god kännedom om ny musik som eleverna lyssnar på.”

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	54	57	34	9	1	155	0
%	34,8	36,8	21,9	5,8	0,6	100	0,0
Medel	2,01						

Tabell 39. Fördelning av åsikt om nödvändigheten av att känna till ny musik som eleverna lyssnar på.

70,6 % av musiklärarna anser i någon grad att de måste ha kännedom om ny musik som eleverna lyssnar på medan 6,4 % inte anser det.

Fråga 14: Plankning av musik som arbete på fritid (mB18)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Att planka/arrangera ny musik för undervisningen, kräver att jag arbetar mycket på min fritid”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	57	41	36	16	3	153	2
%	37,3	26,8	23,5	10,5	2,0	98,7	1,3
Medel	2,12						

Tabell 40. Fördelning av åsikt om krav att ägna fritid åt att plankna eller arrangera ny musik för undervisningen.

64,1 % av musiklärarna känner i någon grad ett krav på att ägna fritid åt plankning eller arrangering.

Skillnader i instämmande mellan lärare i kommuner med olika politiskt styre

Skillnader i instämmande mellan lärare i kommuner med olika politiskt styre är signifikanta på nivån 0,01.

Styre	Antal	Medel	Standardavvikelse
Vänster	53	1,87	1,001
Annan	58	2,09	1,081
Borgerlig	41	2,56	1,119
Giltiga	152	2,14	1,092

Tabell 41. Musklärarens åsikt om krav att ägna fritid åt att planka eller arrangera ny musik för undervisningen uppdelad på musklärare i kommuner med olika politiskt styre.

Musklärare i kommuner med vänsterstyre känner i högre grad än andra ett krav på att ägna fritid åt plankning eller arrangering.

Fråga15: Projekt som meningsfulla (mA16-B19) (k15)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Det mest meningsfulla i mitt arbete på grundskolan är då jag får genomföra större projekt”.

	In-stämmer helt	In-stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Saknas
Antal	22	28	49	31	23	153	2
%	14,4	18,3	32,0	20,3	15,0	98,7	1,3
Medel	2,99						

Tabell 42. Fördelning av åsikt om det meningsfulla med projektarbete.

32,7 % av musklärarna känner i någon grad att projektarbete är meningsfullt. 35,3 % känner i någon grad att det inte är särskilt meningsfullt.

Fråga 16a: Erfarenhet av ämnesintegrerad undervisning

Informanterna angav om de "har erfarenhet av att använda musik i s.k. ämnesintegrerad undervisning".

	Antal	% giltiga
Ja	94	63,1
Nej	55	36,9
Giltiga	149	100,0
Saknas	6	

Tabell 42. Fördelning av erfarenhet av ämnesintegrerad undervisning.

63,1 % av musklärarna har erfarenhet av att använda musik i s.k. ämnesintegrerad undervisning.

Fråga 16b: Användning av ämnesintegrerad undervisning

Informanterna bemötte påståendet "Där jag arbetar har musikämnet en given plats i ämnesintegrerad undervisning".

	In-stämmer helt	In-stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Saknas
Antal	14	12	33	30	60	149	6
%	9,4	8,1	22,1	20,1	40,3	99,4	0,6
Medel	3,59						

Tabell 43. Fördelning av uppfattning om musikämnets givna plats i ämnesintegrerad undervisning.

För 17,5 % av musklärarna har musikämnet en given plats i ämnesintegrerad undervisning. För 40,3 % har det ingen plats alls.

Fråga 17a: Arbetslag (m12) (k12)

Informanterna angav om de ingår i ett arbetslag/lärlarlag och i så fall om detta verkar inom grundskolan eller inom musik-/kulturskolan.

Typ av arbetslag	Antal	Procent
inom grundskolan	129	83,2
inom musik-/kulturskolan	14	9,0
Inget arbetslag	12	7,7
Giltiga	155	100,0
Saknas	0	0
Totalt	155	100,0

Tabell 44. Musiklärarnas deltagande i arbetslag.

Vanligen ingår musiklärarna i arbetslag inom grundskolan.

Fråga 17b: Arbete i lag som organisationsform (mA17a-B20a) (k16a)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Arbete i arbetslag/lärlarlag är den bästa organisationsformen jag har erfarenhet av när det gäller grundskolan”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	35	42	36	14	15	142	13
%	24,6	29,6	25,4	9,9	10,6	91,6	8,4
Medel	2,31						

Tabell 45. Fördelning av erfarenhet av arbete i arbetslag/lärlarlag som organisationsform.

54,2 % av musiklärarna har i någon grad erfarenheten att arbete i arbetslag/lärlarlag är den bästa organisationsformen när det gäller grundskolan. 20,5 % saknar denna erfarenhet.

Fråga 18a: Möjlighet att påverka undervisningens innehåll (mA18a-B21a) (k17a)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Jag upplever att jag har stora möjligheter att påverka innehållet i min undervisning”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	117	32	4	2	0	155	0
%	75,5	20,6	2,6	1,3	0,0	100,0	0,0
Medel	1,30						

Tabell 46. Fördelning av upplevelse att kunna påverka undervisningens innehåll.

75,5 % av musklärarna upplever sig ha stora möjligheter att påverka innehållet i sin undervisning. Endast 1,3 % saknar denna upplevelse delvis och ingen saknar den helt.

Skillnader i instämmande mellan lärare i kommuner med olika politiskt styre

Skillnader i instämmande mellan lärare i kommuner med olika politiskt styre är signifikanta på nivån 0,05.

Styre	Antal	Medel	Standardavvikelse
Annan	58	1,19	0,512
Vänster	54	1,26	0,483
Borgerlig	42	1,48	0,740
Giltiga	154	1,29	0,582

Tabell 47. Musklärares upplevelse av att kunna påverka undervisningens innehåll uppdelad på musklärare i kommuner med olika politiskt styre.

Musklärare i kommuner med blocköverskridande styre är de som mest upplever sig ha vissa möjligheter att påverka innehållet i sin undervisning. Lärare i kommuner med borgerligt styre är de som upplever detta i minst grad.

Fråga 18b: Möjlighet att påverka schema och tjänstens innehåll (mA18b-B21b) (k17b)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Jag upplever att jag har stora möjligheter att påverka schemaläggning och innehåll i min tjänst”.

	In-stämmer helt	In-stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Saknas
Antal	10	39	52	29	24	154	1
%	6,5	25,3	33,8	18,8	15,6	99,4	0,6
Medel	3,12						

Tabell 48. Fördelning av upplevelse att kunna påverka tjänstens innehåll.

31,8 % av musiklärarna upplever sig ha vissa möjligheter att påverka schemaläggning och innehåll i sin tjänst. 34,4 % saknar denna upplevelse helt eller delvis.

Skillnader i instämmande mellan lärare i kommuner med olika politiskt styre

Skillnader i instämmande mellan lärare i kommuner med olika politiskt styre är signifikanta på nivån 0,05.

Styre	Antal	Medel	Standardavvikelse
Annan	57	2,95	1,274
Borgerlig	42	2,95	0,936
Vänster	54	3,43	1,126
Giltiga	153	13,12	1,152

Tabell 49. Musiklärarens upplevelse av att kunna påverka schemaläggning och innehåll i sin tjänst uppdelad på musiklärare i kommuner med olika politiskt styre..

Musiklärare i kommuner med vänsterstyre upplever sig i mindre grad än övriga ha möjlighet att påverka schemaläggning och innehåll i sin tjänst.

Fråga 19a: En i gänget (mA19c-B22c) (k18a)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Jag känner mig som en i gänget bland kollegorna på grundskolan”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	94	28	14	15	4	155	0
%	60,6	18,1	9,0	9,7	2,6	100,0	0,0
Medel	1,73						

Tabell 50. Fördelning av känslan av att vara ”en i gänget”.

12,3 % av musiklärarna känner sig stå utanför gemenskapen på grundskolan.

Skillnader i instämmande mellan musiklärare med olika examen

Skillnader i instämmande mellan lärare med olika examen på nivån 0,05.

Examen	Antal	Medel	Standardavvikelse
Tvåämneslärare	30	1,37	0,765
Annan musiklärarexamen	29	1,45	1,055
Annan examen	27	1,74	1,095
Saknar examen	32	2,00	1,136
Ofullständig lärarutbildning	5	2,00	1,414
GG	32	2,12	1,314
Giltiga	155	1,75	1,124

Tabell 51. Musiklärares av känsla av att vara ”en i gänget” uppdelad på lärare med olika examen.

Tvåämneslärare har störst känsla av att vara ”en i gänget” bland kollegorna på grundskolan. GG-lärarna har svagast sådan känsla.

Fråga 19b: En i gänget (mA19b-B22b) (k18a)

Informanterna kommenterade fråga 19a. Följande 15 kommentarer har lämnats:

Kommentar till fråga 19a	Antal
”Tack vare annat ämne”	3
”På låg och mellanstadiet”	2
”Ensam i ämnet”	2
”Har för liten tjänst”	2
”Som utbildad hamnar man vid sidan om”	1
”Svårt när man är vikarie”	1
”Tillbringar mycket tid i musiksalen”	1
”Trivs med kollegerna”	1
”Musiklärare står ’utanför’”	1
”Har inte jobbat så länge men det kommer nog”	1

Tabell 52. Fördelning av kommentarer till känslan av att vara ”en i gänget”.

Den vanligaste kommentaren till frågan om ”en i gänget” är ”Tack vare annat ämne”, och övriga kommentarer har samma tema: som musiklärare verkar det vara lätt att hamna utanför grundskolans kollegiegemenskap.

Fråga 20: Musikaliskt engagemang (mB23)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Mitt musikaliska engagemang utanför skolan är helt avgörande för att jag skall orka med mitt musiklärararbete i grundskolan”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	33	27	35	25	33	153	2
%	21,6	17,6	22,9	16,3	21,6	98,7	1,3
Medel	2,99						

Tabell 53. Fördelning av vikten av musikaliskt engagemang.

För 39,2 % av musiklärarna är ett musikaliskt engagemang utanför skolan mer eller mindre avgörande för att orka med musiklärararbetet. 37,9 % är mindre beroende av sådant engagemang.

Skillnader i instämmande mellan lärare i kommuner med olika politiskt styre

Skillnader i instämmande mellan lärare i kommuner med olika politiskt styre är signifikanta på nivån 0,001.

Styre	Antal	Medel	Standardavvikelse
Vänster	54	2,65	1,389
Annan	57	2,81	1,369
Borgerlig	41	3,68	1,422
Giltiga	152	2,99	1,447

Tabell 54. Musiklärares åsikt om vikten av musikaliskt engagemang uppdelad på musklärare i kommuner med olika politiskt styre.

Musiklärare i kommuner med vänsterstyre känner i högre grad än andra att ett musikaliskt engagemang utanför skolan mer eller mindre avgörande för att orka med musiklärararbetet.

Fråga 21: Musikalisk utveckling genom arbetet (k19)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet "Jag utvecklas musikaliskt genom mitt arbete i grundskolan".

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	21	37	33	42	22	155	0
%	13,5	23,9	21,3	27,1	14,2	100,0	0,0
Medel	3,05						

Tabell 55. Fördelning av musikalisk utveckling genom arbetet.

37,4 % av musiklärarna anser att de utvecklas musikaliskt genom sitt arbete i grundskolan.

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor är signifikanta på nivån 0,05.

Kön	Antal	Medel	Standardavvikelse
Kvinnor	63	2,78	1,301
Män	92	3,23	1,232
Giltiga	155	3,05	1,276

Tabell. 56 Mäns och kvinnors instämmande i argumentet att kulturarvet måste hållas levande.

Kvinnor anser, i högre grad än män, att de utvecklas musikaliskt genom sitt arbete i grundskolan.

Fråga 22a: Omgivningens synpunkter på ämnet

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Mina kollegor och skolledare har ofta synpunkter på musikämnet/-undervisningen”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	4	10	20	47	73	154	1
%	2,6	6,5	13,0	30,5	47,4	98,1	0,6
Medel	4,14						

Tabell 57. Fördelning av omgivningens synpunkter på musikämnet/-undervisningen.

77,9 % av musiklärarna upplever inte att kollegor och skolledning intresserar sig för musikämnet. 9,1 % upplever motsatsen.

Fråga 22b: Omgivningens synpunkter på ämnet

Informanterna kommenterade fråga 22a. 24 kommentarer har lämnats.

Kommentar till fråga 22a	Antal
”Positivt”	14
”Ingen bryr sig”	3
”Ensamarbete”	1
”Låg- och mellanstadielärare”	1
”Inga negativa påpekanden”	1
”Musik lågprioriterat ämne”	1
”Betyg: alla ska kunna få godkänt”	1
”Möjligtvis efter något uppträdande”	1
”Vid ämnesintegrering”	1

Tabell 58. Fördelning kommentarer till omgivningens synpunkter på ämnet.

Den vanligaste kommentaren till frågan om kollegors och skolledares eventuella synpunkter på musikämnet/-undervisningen innebär att informanterna upplever synpunkterna som huvudsakligen positiva.

Fråga 23a: Uppfyllda förväntningar (mA20a-B24a) (k20a)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Min nuvarande arbetssituation är betydligt bättre än de förväntningar jag hade när jag började arbeta som musiklejare”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	17	26	70	19	20	152	3
%	11,2	17,1	46,1	12,5	13,2	98,1	1,9
Medel	3,0						

Tabell 59. Fördelning av uppfyllandet av förväntningar på yrket.

28,3 % av musiklejarna upplever att deras arbetssituation är bättre än de förväntningar de hade när de började arbeta som musiklejare. 25,7 upplever motsatsen.

Fråga 23b: Uppfyllda förväntningar (mA20a-B24a) (k20a)

Informanterna kommenterade fråga 23a. Följande 24 kommentarer har lämnats:

Kommentar till fråga 23a	Antal
”Positivt”	14
”Ingen bryr sig”	3
”Ensamarbete”	1
”Låg- och mellanstadielärare”	1
”Inga negativa påpekanden”	1
”Musik lågprioriterat ämne”	1
”Betyg: alla ska kunna få godkänt”	1
”Möjligtvis efter något uppträdande”	1
”Vid ämnesintegrering”	1

Tabell 60. Fördelning av kommentarer till uppfyllda förväntningar på musiklejaryrket.

Den vanligaste kommentaren till frågan om uppfyllda förväntningar innebär att informanterna upplever synpunkterna som huvudsakligen positiva.

Fråga 23c: Önskad utbildning för dem som saknar (mA20c-B24c) (k20c)

Informanter som saknar lärarutbildning och som planerar för sådan angav vilken lärarutbildning det i så fall skulle vara. 32 informanter saknar enligt *tabell 5* utbildning och 23 har besvarat frågan.

Utbildning	Antal	Procent
Läraryrke i musik/drama	6	18,8
Pedagog	5	15,6
SMI	3	9,4
Musik + matematik	2	6,3
1-7-lärare	2	6,3
Sång-/instrumentallärare	2	6,3
Musikkurs, deltid	1	3,1
Bild- eller musiklektör	1	3,1
Spanska	1	3,1
Giltiga	23	71,9
Saknas	9	28,1
Totalt	32	100,0

Tabell 61. Planerade utbildningar hos utbildade musiklektörer.

71,9 % av musiklektörer utan examen planerar att utbilda sig. De vanligaste planerade utbildningarna hos utbildade musiklektörer är läraryrke i musik/drama eller pedagog.

Fråga 24a: Musikaliska kvalifikationer (m21a-B25a) (k21a)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Jag känner mig tillräckligt musikaliskt kvalificerad för mitt arbete som musklärare i grundskolan”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	74	37	22	16	4	153	2
%	48,4	24,2	14,4	14,4	10,5	98,7	1,3
Medel	2,96						

Tabell 62. Fördelning av att känna sig tillräckligt musikaliskt kvalificerad.

48,4% av musklärarna känner sig vara tillräckligt musikaliskt kvalificerade för sitt arbete som musklärare och ytterligare 24,2 % med någon tvekan. 25 % upplever sina kunskaper som mer eller mindre otillräckliga.

Fråga 24b: Musikaliska överkvalifikationer

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Jag känner mig musikaliskt överkvalificerad för mitt arbete som musklärare i grundskolan”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	22	25	22	27	56	152	3
%	14,5	16,4	14,5	17,8	36,8	98,1	1,9
Medel	3,46						

Tabell 63. Fördelning av att känna sig tillräckligt musikaliskt kvalificerad.

30,9% av musklärarna känner sig i någon mån vara musikaliskt överkvalificerade för sitt arbete som musklärare.

Fråga 25: Trivsel med arbetet (mA22) (k26)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Jag trivs mycket bra med mitt musiklejararbete i grundskolan”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas	
Antal	52	55	31	13	4	155	0	
%	33,5	35,5	20,0	8,4	2,6	100,0	0,0	
Medel	2,11							

Tabell 64. Fördelning av att trivas med sitt arbete på grundskolan.

33,5% av musiklejararna trivs mycket bra med sitt arbete som musiklejare och ytterligare 35,5% med någon tvekan. 11,0 % trivs mindre bra, varav 2,6 % inte alls.

Fråga 26: Relevant utbildning (mA23) (k27)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Jag har en utbildning som helt motsvarar kraven på en musiklejare i grundskolan”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas	
Antal	33	31	36	31	22	153	2	
%	21,6	20,3	23,5	20,3	14,4	98,7	1,3	
Medel	2,86							

Tabell 65. Fördelning av relevant utbildning.

34,7 % av musiklejararna uppger sig ha åtminstone någon brist i sin utbildning.

Fråga 27: Arbete som går ut över fritiden (mA24)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Mitt arbete som musiklärare i grundskolan gör att jag inte orkar lyssna på musik eller musicera så mycket som jag skulle vilja på min fritid”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	26	43	22	19	45	155	0
%	16,8	27,7	14,2	12,3	29,0	100,0	0,0
Medel	2,94						

Tabell 66. Fördelning av inskränkt engagemang för det egna musicerandet p.g.a. arbetsbelastning.

44,5 % av musiklärarna upplever i någon grad att arbetsbördan är så stor att de inte orkar lyssna på musik eller musicera så mycket som de skulle vilja på sin fritid. 41,3 % upplever sig ha kvar lusten till musik, åtminstone delvis.

Fråga 28: Omgivningens förståelse för förberedelsearbete

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Musikämnet kräver mycket mer förberedelsearbete än skolledning och andra lärare förstår”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	53	49	25	15	11	153	2
%	34,6	32,0	16,3	9,8	7,2	98,7	1,3
Medel	2,22						

Tabell 67. Fördelning av uppfattningen att musikämnet kräver mycket mer förberedelsearbete än skolledning och andra lärare förstår.

66,6 % av musiklärarna anser att musikämnet kräver mycket mer förberedelsearbete än skolledning och andra lärare förstår.

Fråga 29: Skattning av musiklärares status (mA13) (mB16)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Jag upplever att jag som musiklärare har hög status i grundskolan där jag arbetar”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	23	38	59	21	13	154	1
%	14,9	24,7	38,3	13,6	8,4	99,4	0,6
Medel	2,56						

Tabell 68. Fördelning av upplevelsen av att som musiklärare ha hög status i grundskolan.

14,9 % av musiklärarna upplever sig ha hög status i grundskolan. 8,4 % upplever motsatsen medan 38,3 % är neutrala i sin känsla.

Fråga 30: Känsla av uppskattning (mB26) (k22)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Jag känner mig fullt uppskattad i förhållande till min arbetsinsats”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	54	47	31	20	2	154	1
%	35,1	30,5	20,1	13,0	1,3	99,4	0,6
Medel	2,15						

Tabell 69. Fördelning av känsla av uppskattning.

60,6 % av musiklärarna känner sig uppskattade i förhållande till sin arbetsinsats. 14,3 % gör det inte.

Skillnader i instämmande mellan musiklärare i olika åldersgrupper

Skillnader i instämmande mellan åldersgrupper är signifikanta på nivån 0,05.

Åldersgrupp	Antal	Medel	Standardavvikelse
50-66	39	1,72	0,944
20-39	66	2,26	1,086
40-49	47	2,32	1,105
Giltiga	152	12,14	1,080

Tabell 70. Känsla av uppskattning uppdelat i olika åldersgrupper.

Lärare i åldersgruppen 50-66 år känner sig uppskattade i förhållande till sin arbetsinsats i betydligt högre grad än de yngre.

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor är signifikanta på nivån 0,01.

Kön	Antal	Medel	Standardavvikelse
Män	91	1,95	0,993
Kvinnor	63	2,44	1,147
Giltiga	154	2,15	1,083

Tabell 71. Mäns och kvinnors känsla av uppskattning uppdelat i olika åldersgrupper.

Män känner sig, i betydligt högre grad än kvinnor, vara uppskattade i förhållande till sin arbetsinsats.

Fråga 31: Grundskolan som grund för demokrati

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Den svenska grundskolan utgör grunden för ett framtida demokratiskt samhälle”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	43	55	35	11	8	152	3
%	28,3	35,5	23,0	7,2	5,3	98,1	1,9
Medel	2,25						

Tabell 72. Fördelning av åsikt om grundskolan som grund för framtida demokrati.

63,8 % av musiklärarna anser helt eller delvis att den svenska grundskolan utgör grunden för ett framtida demokratiskt samhälle. 12,5 % gör det inte.

Fråga 32: Vikten av musik i skolan (mB16)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Musikämnet är lika viktigt som andra obligatoriska ämnen i grundskolan”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	91	38	15	7	4	155	0
%	58,7	24,5	9,7	4,5	2,6	100,0	0,0
Medel	1,68						

Tabell 73. Fördelning av åsikten att musikämnet är lika viktigt som andra obligatoriska ämnen i grundskolan.

83,2 % av musiklärarna anser musikämnet vara lika, eller åtminstone nästan lika, viktigt som grundskolans övriga ämnen. 7,1 % anser det vara mindre viktigt.

Fråga 33: Värdering av kontinuitet (mA25) (k28)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Det mest meningsfulla i mitt arbete i grundskolan är då jag helt kan koncentrera mig på de regelbundet återkommande lektionerna”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	27	45	44	19	18	153	2
%	17,6	29,4	28,8	12,4	11,8	98,7	1,3
Medel	2,67						

Tabell 74. Fördelning av upplevd meningsfullhet i det kontinuerliga elevarbetet.

17,6 % av musiklärarna känner att det mest meningsfulla i deras arbete i grundskolan är då de helt kan koncentrera sig på de regelbundet återkommande lektionerna. Ytterligare 29,4 % vill i någon mån slå vakt om dessa. 11,8 % känner att de är mindre meningsfulla.

Skillnader i instämmande mellan musiklärare med olika examen

Skillnader i instämmande mellan åldersgrupper är signifikanta på nivån 0,05.

Examen	Antal	Medel	Standardavvikelse
Annan musiklärarexamen	29	2,17	1,037
GG	32	2,53	1,344
Annan examen	27	2,70	0,993
Tvåämneslärare	29	2,90	1,372
Saknar examen	31	3,16	1,214
Ofullständig lärarutbildning	5	3,20	1,095
Giltiga	153	1,91	0,961

Tabell 75. Upplevd meningsfullhet i det kontinuerliga elevarbetet uppdelat på lärare med olika examen.

Lärare med annan musiklärarexamen är de som mest känner att det mest meningsfulla i deras arbete i grundskolan är då de helt kan koncentrera sig på de regelbundet återkommande lektionerna. Lärare med ofullständig lärarutbildning känner detta i minst grad.

Fråga 34: Elevers prestationer (mB27) (k23)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet "Att få visa upp elevernas musikaliska prestationer är det mest meningsfulla i mitt musiklektörarbete".

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	21	33	51	30	19	154	1
%	13,6	21,4	33,1	19,5	12,3	99,4	0,6
Medel	2,95						

Tabell 76. Fördelning av det meningsfulla i att visa upp elevernas prestationer.

För 35,0 % av musiklektörarna är det viktigt att kunna visa upp elevernas musikaliska prestationer. För 31,8 % är det mindre viktigt.

Fråga 35: Arbete som flyter ihop med fritid (mA27) (k29)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Det känns som jag arbetar jämt och har svårt att koppla bort jobbet”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	34	36	30	31	24	155	0
%	21,9	23,2	19,4	20,0	15,5	100,0	0,0
Medel	2,83						

Tabell 77. Fördelning av svårighet att koppla bort arbetet på fritiden.

45,1 % av musiklärarna upplever i någon grad svårigheter att separera arbetstid från fritid. För 35,5 % verkar detta inte vara något stort problem.

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor är signifikanta på nivån 0,05.

Kön	Antal	Medel	Standardavvikelse
Kvinnor	63	2,46	1,280
Män	92	3,10	1,399
Giltiga	155	2,84	1,384

Tabell 78. Mäns och kvinnors svårighet att koppla bort arbetet på fritiden.

Kvinnor har svårare än män att separera arbetstid från fritid.

Fråga 36: Presentation av för eleverna okänd musik (mA32c-B33c)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Min ambition är att göra eleverna nyfikna på annan musik än den de vanligen lyssnar på”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	71	47	27	8	2	155	0
%	45,8	30,3	17,4	5,2	3,4	100,0	0,0
Medel	1,86						

Tabell 79. Fördelning av ambitionen att göra eleverna nyfikna på annan musik än den de vanligen lyssnar på.

76,1 % av musklärarna har ambitionen att göra eleverna nyfikna på annan musik än den de vanligen lyssnar på. 8,6 % saknar denna ambition.

Skillnader i instämmande mellan musklärare i olika kommuntyper

Skillnader i instämmande mellan lärare i olika kommuntyper är signifikanta på nivån 0,05.

Kommuntyp	Antal	Medel	Standardavvikelse
Förortskommuner	12	1,67	1,033
Varuproducerande kommuner	17	2,00	0,866
Övriga komm. m. 12 500-25 000 inv.	15	2,07	1,033
Storstäder	26	2,12	1,033
Pendlingskommuner	15	2,13	1,060
Glesbygdskommuner	12	2,25	1,055
Övriga komm. m. färre än 12 500 inv.	17	2,35	0,702
Övr. kommuner m. fler än 25 000 inv.	17	2,65	0,931
Större städer	22	2,77	1,110
Giltiga	153	2,25	0,997

Tabell 80. Ambitionen att göra eleverna nyfikna på annan musik än den de vanligen lyssnar på uppdelat på lärare i olika kommuntyper.

Lärare i förortskommuner är de som har mest ambition att göra eleverna nyfikna på annan musik än den de vanligen lyssnar på. Lärare i större städer är de som anser detta i minst grad.

Fråga 37: Musikämnets betydelse för demokrati

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet "Musikämnet har mindre betydelse för ett framtida demokratiskt samhälle än andra obligatoriska ämnen".

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	2	6	21	33	92	154	1
%	1,3	3,9	13,6	21,4	59,7	99,4	0,6
Medel	4,34						

Tabell 81. Fördelning av musiklärares uppfattning om musikämnets betydelse för ett framtida demokratiskt samhälle jämfört med andra obligatoriska ämnen.

81,1 % av musiklärarna anser att musikämnet är lika viktigt som andra ämnen avseende betydelsen för ett framtida demokratiskt samhälle. 5,2 % ser musikämnet vara mindre viktigt i denna aspekt.

Skillnader i instämmande mellan musiklärare i olika kommuntyper

Skillnader i instämmande mellan lärare i olika kommuntyper är signifikanta på nivån 0,05.

Kommuntyp	Antal	Medel	Standardavvikelse
Förortskommuner	12	3,43	1,379
Större städer	23	4,17	0,834
Övriga komm. m. 12 500-25 000 inv.	15	4,27	0,884
Varuproducerande kommuner	17	4,29	1,047
Övriga komm. m. färre än 12 500 inv.	17	4,47	0,800
Glesbygdskommuner	12	4,50	1,243
Pendlingskommuner	15	4,53	0,743
Storstäder	26	4,54	0,761
Övr. kommuner m. fler än 25 000 inv.	16	4,62	0,719
Giltiga	153	4,34	0,947

Tabell 82. Musiklärares uppfattning om musikämnets betydelse för ett framtida demokratiskt samhälle jämfört med andra obligatoriska ämnen. uppdelat på lärare i olika kommuntyper.

Lärare i övriga kommuner med fler än 25 000 invånare är de som starkast anser att musikämnet är lika viktigt som andra ämnen avseende betydelsen

för ett framtida demokratiskt samhälle. Lärare i förortskommuner anser detta i betydligt lägre grad än övriga.

Fråga 38: Engagemang för yrkets problem (mA28) (k30)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Jag bär alltför ofta med mig problem hem, på grund av mitt engagemang för andra”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	26	37	36	27	28	154	1
%	16,9	24,0	23,4	17,5	18,2	99,4	0,6
Medel	2,96						

Tabell 83. Fördelning av engagemang som följer med hem.

40,9 % av musiklärarna upplever i någon grad att de alltför ofta bär med sig problem hem, på grund av deras engagemang för andra. För 35,7 % verkar detta inte vara något stort problem.

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor är signifikanta på nivån 0,01.

Kön	Antal	Medel	Standardavvikelse
Kvinnor	63	2,56	1,215
Män	91	3,24	1,377
Giltiga	154	2,96	1,352

Tabell 84. Mäns och kvinnors engagemang som följer med hem.

Kvinnor upplever, i högre grad än män, att de på grund av deras engagemang för andra alltför ofta bär med sig problem hem.

Fråga 39: Problem med för många elever (mA29) (k31) (g39)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Antalet elever jag har i grundskolan är för stort för att jag ska orka engagera mig i alla så mycket som jag egentligen vill”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	79	33	23	11	9	155	0
%	51,0	21,3	14,8	7,1	5,8	100,0	0,0
Medel	1,95						

Tabell 85. Fördelning av engagemang för alla elever.

72,3 % av musiklärarna upplever i någon grad att antalet elever de har i grundskolan är för stort för att de ska orka engagera sig i alla så mycket som de egentligen vill. 12,9 % har inget eller små problem med detta.

Fråga 40: Elevframträdandens betydelse för kollegors uppmärksamhet

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”det är sällan någon på skolan uppmärksammar mitt arbete, men när elever har framträtt, uppmuntrar mina kollegor mig och inser musikämnets betydelse”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	33	48	36	18	17	152	3
%	21,7	31,6	23,7	11,8	11,2	98,1	1,9
Medel	2,56						

Tabell 86. Fördelning av betydelsen av elevframträdanden.

53,3 % av musiklärarna upplever att kollegorna inser musikämnets betydelse mest i samband med elevframträdanden. 23,0 % upplever inte denna effekt.

Fråga 41: Värdering av lön (mB28) (k24)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Min lön som musiklärare i grundskolan är rimlig i förhållande till min arbetsinsats”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas	
Antal	8	17	37	39	54	155	0	
%	5,2	11,0	23,9	25,2	34,8	100,0	0,0	
Medel	3,74							

Tabell 87. Fördelning av uppfattningen om lönesättningen rimlighet.

16,2 % av musiklärarna anser att deras lön är rimlig medan 60,0 % inte anser det.

Fråga 42: Åsikt om musikexporten (mB29)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”På min arbetsplats i grundskolan gynnas musikämnet av talet om ’det svenska musikundret’”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas	
Antal	2	6	34	40	63	145	10	
%	1,4	4,1	23,4	27,6	43,4	93,5	6,5	
Medel	4,07							

Tabell 88. Fördelning av uppfattningen om musikexporten.

5,5 % av musiklärarna anser i någon grad att grundskolans musikundervisning gynnas av talet om ”det svenska musikundret”. 71,0 % anser det vara av mindre betydelse.

Skillnader i instämmande mellan musklärare med olika examen

Skillnader i instämmande mellan åldersgrupper är signifikanta på nivån 0,01.

Examen	Antal	Medel	Standardavvikelse
Annan examen	26	3,69	1,123
Saknar examen	30	3,90	1,094
GG	31	3,97	0,912
Annan musklärarexamen	25	4,08	0,862
Ofullständig lärarutbildning	4	4,25	0,957
Tvåämneslärare	29	4,69	0,604
Giltiga	145	4,08	0,980

Tabell 89. Uppfattningen om musikexporten uppdelad på lärare med olika examen.

Lärare med annan examen är de som mest anser att grundskolans musikundervisning gynnas av talet om ”det svenska musikundret”. Tvåämneslärare anser detta i minst grad.

Fråga 43: Musklärarkompetensens användbarhet

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Min musklärarutbildning har gett mig kompetens för arbete inom andra sektorer än undervisningssektorn”.

	In-stämmer helt	In-stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Saknas
Antal	22	29	28	19	36	134	21 ¹³
%	16,4	21,6	20,9	14,2	26,9	86,5	15,5
Medel	3,13						

Tabell 90. Fördelning av känslan av att musklärarutbildningen har gett informanterna kompetens för arbete inom andra sektorer än undervisningssektorn.

38,0 % av musklärarna anser att musklärarutbildningen har gett dem kompetens för arbete inom andra sektorer än undervisningssektorn. 31,1 % anser motsatsen.

¹³ Att 21 informanter inte svarat beror förmodligen på att dessa saknar musklärarutbildning.

Skillnader i instämmande mellan musiklärare med olika examen

Skillnader i instämmande mellan åldersgrupper är signifikanta på nivån 0,05.

Examen	Antal	Medel	Standardavvikelse
Ofullständig lärarutbildning	5	2,00	1,000
Tvåämneslärare	22	2,86	1,490
Gg	29	2,90	1,345
Annan musiklärarexamen	25	2,92	1,383
Annan examen	26	3,23	1,632
Saknar examen	27	3,93	1,174
Giltiga	134	33,13	1,445

Tabell 91. Känslan av att musiklärarutbildningen har gett informanterna kompetens för arbete inom andra sektorer än undervisningssektorn uppdelad på lärare med olika examen.

Lärare med ofullständig lärarutbildning är de som mest anser att musiklärarutbildningen har gett dem kompetens för arbete inom andra sektorer än undervisningssektorn. Lärare som saknar examen anser detta i lägst grad.

Fråga 44: ämnesöverskridande projekt

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Samarbetsprojekt och interna framträdanden med skolans elever har stor betydelse för min känsla av delaktighet i skolans arbete”.

	In-stämmer helt	In-stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Saknas	
Antal	41	47	38	19	8	153	2	
%	26,8	30,7	24,8	12,4	5,2	98,7	1,3	
Medel	2,39							

Tabell 92. Fördelning av betydelsen av samarbetsprojekt och interna framträdanden med skolans elever för informanternas känsla av delaktighet i skolans arbete.

57,5 % av musiklärarna anser att samarbetsprojekt och interna framträdanden med skolans elever har betydelse för deras känsla av delaktighet i skolans arbete. 17,2 % anser det inte.

Fråga 45: För- och efterarbete på arbetsplatsen (mB30) (k25)

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Jag har goda möjligheter att utföra för- och efterarbete på min arbetsplats”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	54	34	26	20	20	154	1
%	35,5	22,1	16,9	13,0	13,0	99,7	0,6
Medel	2,48						

Tabell 93. Fördelning av villkor för för- och efterarbete.

57,6 % av musiklärarna anser att de kan utföra för- och efterarbete på sin arbetsplats. 26,0 % har sämre förutsättningar för detta.

Skillnader i instämmande mellan musiklärare i olika kommuntyper

Skillnader i instämmande mellan lärare i olika kommuntyper är signifikanta på nivån 0,05.

Kommuntyp	Antal	Medel	Standardavvikelse
Övriga komm. m. 12 500-25 000 inv.	15	1,87	1,125
Övr. kommuner m. fler än 25 000 inv.	17	1,88	1,269
Pendlingskommuner	15	2,00	0,926
Varuproducerande kommuner	17	2,29	1,213
Större städer	22	2,45	1,503
Övriga komm. m. färre än 12 500 inv.	17	2,65	1,367
Storstäder	26	2,69	1,644
Glesbygdskommuner	12	3,08	1,379
Förortskommuner	12	3,42	1,564
Giltiga	153	2,46	1,414

Tabell 94. Villkor för för- och efterarbete uppdelat på lärare i olika kommuntyper.

Lärare i övriga kommuner med 12 500-25 000 invånare samt lärare i övriga kommuner med fler än 25 000 invånare är de som i särklass mest anser att de kan utföra för- och efterarbete på min arbetsplats. Lärare i förortskommuner anser detta i betydligt lägre grad än övriga.

Fråga 46a: Prova på annat arbete (mA42a-B40a)

Informanterna angav vad annat än det de för tillfället arbetar med som de skulle vilja prova på. Informanterna kryssade för inget, ett eller flera av fem förslag samt/eller "Annat, nämligen:". En informant angav två egna alternativ.

Typ av arbete	Antal	Procent ¹⁴
Antal svarande informanter	120	77,4
Musikerarbete	49	31,6
Sång-/instrumentalundervisning	47	30,3
Musikklasser	45	29,0
Musikundervisning med äldre barn/ungdomar/vuxna	37	23,9
Skolledaruppdrag	14	9,0
Allmänlärare/lärare i annat ämne	8	5,2
Annat än musik	3	1,9
Utanför skolan	3	1,9
Fristående musikkurser	2	1,3
Forskning	2	1,3
Konsertverksamhet	1	0,6
Musikterapi	1	0,6
Läromedelsutveckling	1	0,6
Vuxenpedagogik	1	0,6
Administration	1	0,6
Särskola	1	0,6
Dirigering	1	0,6
Kulturförvaltning	1	0,6
Konsultverksamhet	1	0,6
Studier	1	0,6
Pension	1	0,6

Tabell 95. Olika verksamheter som informanterna skulle vilja prova på.

77,4 % av musklärarna vill i stället för, eller parallellt med, sina befintliga arbetsuppgifter prova på annat arbete, inom eller utom musikpedagogiken. Den vanligaste verksamheten som önskat alternativ till den befintliga är arbete som musiker.

¹⁴ Andelen är beräknad på hela samplet, 155 informanter.

Fråga 46b: Eventuell vidareutbildning (mA42b-B40b)

Informanterna angav vilken annan utbildning de funderar på att genomgå, dels som vidareutbildning inom musik, dels inom annat ämne, dels som annan utbildning. Några informanter angav flera utbildningar.

Eventuell vidareutbildning inom musik

Vidareutbildning	Antal	Procent ¹⁵
Antal svarande informanter	30	19,4
Instrument/sång	7	4,5
Data	5	3,2
Klassmusiklärare	5	3,2
Musikterapi	4	2,6
Pedagogik	3	1,9
Kantor	2	1,3
Musiker	2	1,3
Komposition	2	1,3
Musikvetenskap	1	0,6
Rytmiklärare	1	0,6
Forskarutbildning	1	0,6
Studio	1	0,6
Kör	1	0,6
Musikhistoria	1	0,6
Improvisation	1	0,6

Tabell 96. Olika vidareutbildningar inom musik som musiklärare önskar.

19,4 % av musiklärarna önskar vidareutbildning inom musik. Den vanligaste önskade vidareutbildningen är instrument eller sång.

---

¹⁵ Andelen är beräknad på hela samplet, 155 informanter.

Eventuell vidareutbildning inom annat ämne än musik

19 informanter besvarade frågan. Några angav flera ämnen.

Vidareutbildning	Antal	Procent ¹⁶
Antal svarande informanter	19	12,3
Språk	6	3,9
SO-ämnen	5	3,2
Matematik	3	1,9
Svenska	3	1,9
Data	2	1,3
Bild	2	1,3
Drama	1	0,6

Tabell 97. Olika vidareutbildningar inom annat ämne utom musik som musklärare önskar.

12,3 % av musklärarna önskar vidareutbildning inom något annat ämne än musik. De vanligaste önskade vidareutbildningarna är språk och SO-ämnen.

Eventuell utbildning inom annat än som lärare eller inom musik

16 informanter besvarade frågan. Några angav flera ämnen.

Utbildning	Antal	Procent ¹⁷
Antal svarande informanter	16	10,3
Media/data/ljudteknik	6	3,9
Specialpedagog	3	1,9
Skolledarutbildning	2	1,3
Ekonomi	1	0,6

Tabell 98. Olika vidareutbildningar utom musik eller som lärare som musklärare önskar.

10,3% av musklärarna önskar vidareutbildning inom något annat än som lärare eller inom musik. Den vanligaste önskade vidareutbildningen är inom media/dataljudteknik.

¹⁶ Andelen är beräknad på hela samplet, 155 informanter.

¹⁷ Andelen är beräknad på hela samplet, 155 informanter.

Fråga 47: Faktorer för trohet mot yrket (mA43-B42) (k38)

Informanterna angav vad de anser vara avgörande för att de ska fortsätta som musiklejare i grundskolan. Åtta förslag samt eventuella egna rangordnades.

Föreslagna faktorer som är avgörande för trohet mot yrket

Faktor	Antal	Medel
Praktiska förutsättningar	138	2,56
Att elevgrupperna blir mindre	130	2,64
Positiv löneutveckling	142	3,19
Bättre eller fortsatt goda relationer till kollegor	123	4,42
Möjlighet till fortbildning inom musik	121	4,50
Bättre eller fortsatt god relation till skolledningen	122	5,24
Att musiken får större utrymme i timplanen	111	5,55
Möjlighet till undervisning i ytterligare ämne	102	5,95
Av informanter föreslagna faktorer	13	6,15

Tabell 99. Informanternas värdering av olika faktorer som är avgörande för att fortsätta som musiklejare i grundskolan. Låga medelvärden är högt värderat.

Den mest avgörande faktorn för att musiklejarna ska fortsätta som musiklejare på grundskolan är praktiska förutsättningar. Därefter kommer positiv löneutveckling. Rangordningen utgörs av medelvärdet. Teoretiskt möjliga värden är 1-8, förutsatt att informanten inte värderar något eget förslag högre.

Om man ser till antalet totala svar (Antal) på respektive delfråga framträder löneutvecklingen som den mest prioriterade delfrågan med 142 av 155. Sammantaget kan sägas, att på frågan om vad som är avgörande för om musiklejare i grundskolan skall fortsätta sitt arbete där anges det praktiska arbetet i klassrummet, brister på fysiska resurser i kombination med alltför många elever liksom löneutvecklingen som dominerande skäl. Detta resultat kan också jämföras med fråga 5c, där många lärare utan att ha några fasta alternativ, önskat mindre undervisningsgrupper eller färre elever alternativt mer tid.

Ytterligare 13 informanter hade själva föreslagit andra faktorer som är avgörande för fortsatt arbete som musiklejare.

Av informanter föreslagna faktorer som är avgörande för trohet mot yrket

Dessa faktorer föreslogs av informanterna själva som ”Annat:_____”, och värderades i jämförelse med de som enkäten föreslog.

Faktor	Antal
Fast anställning	2
Enbart musik	1
Fortsätta med musikterapi	1
Orka med det höga tempot	1
Ytterligare en musiklehrare	1
Ej undervisa så många årskurser	1
Realistiska mål	1
Att få arbeta mer med skolkör/elevens val etc.	1
Ej obligatorisk musikundervisning i 7 – 9	1
Att det är kul	1
Att ämnet inte läggs ner	1
Möjlighet till bra vikarie vid sjukdom	1
Totalt	13

Tabell 100. Olika faktorer som informanter föreslår som avgörande faktorer för att fortsätta som musiklehrare i grundskolan.¹⁸

Två informanter anger ”fast anställning” som en viktig faktor för trohet mot yrket. I övrigt är förslagen av olika karaktär.

¹⁸ Rangordning vid lika antal är gjord med ledning av informantens viktning.

Fråga 48: Musikundervisningens grundläggande funktioner i grundskolan (mA32-B33) (r24)

Påståendena som informanterna hade att bemöta refererar till frågeområdets grundfråga, ”Vilka är, enligt Din uppfattning, musikundervisningens grundläggande funktioner i grundskolan?”.

Fråga 48a: Elevernas personliga och sociala utveckling

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Att bidra till elevernas personliga och sociala utveckling”.

	In-stämmer helt	In-stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Saknas
Antal	97	52	4	2	0	155	0
%	62,6	33,5	2,6	1,3	0	100,0	0,0
Medel	1,43						

Tabell 101. Fördelning av åsikten att en grundläggande funktion för musikundervisningen är att bidra till elevernas personliga och sociala utveckling.

96,1 % av musiklärarna anser att elevernas personliga och sociala utveckling är en viktig funktion i grundskolans musikundervisning.

Fråga 48b: Avkoppling från vardagens vedermödor

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Att ge avkoppling från, och vara en motvikt till, vardagens vedermödor”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	56	44	29	17	8	154	1
%	36,1	28,4	18,7	11,0	5,2	99,4	0,6
Medel	2,14						

Tabell 102. Fördelning av åsikten att en grundläggande funktion för musikundervisningen är att ge avkoppling från, och vara en motvikt till, vardagens vedermödor.

64,5 % av musklärarna anser att en viktig funktion för musikundervisningen i grundskolan är att ge avkoppling från, och vara en motvikt till, vardagens vedermödor.

Skillnader i instämmande mellan lärare i kommuner med olika politiskt styre

Skillnader i instämmande mellan lärare i kommuner med olika politiskt styre är signifikanta på nivån 0,05.

Styre	Antal	Medel	Standardavvikelse
Vänster	53	2,00	1,109
Borgerlig	42	2,02	1,137
Annan	58	2,52	1,260
Giltiga	153	2,21	1,094

Tabell 103. Musklärares åsikt att en grundläggande funktion för musikundervisningen är att ge avkoppling från, och vara en motvikt till, vardagens vedermödor uppdelad på musklärare i kommuner med olika politiskt styre.

Musklärare i kommuner med blocköverskridande styre anser i betydligt lägre grad än övriga att en viktig funktion för musikundervisningen i grundskolan är att ge avkoppling från, och vara en motvikt till, vardagens vedermödor.

Fråga 48c: Presentera okänd musik

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet "Att presentera musik som är okänd för eleverna".

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	39	54	47	10	4	154	1
%	25,3	35,1	30,5	6,5	2,6	99,4	0,6
Medel	2,45						

Tabell 104. Fördelning av åsikten att en grundläggande funktion för musikundervisningen är att presentera musik som är okänd för eleverna.

60,4 % av musiklärarna anser att en viktig funktion för musikundervisningen i grundskolan är att presentera musik som är okänd för eleverna.

Skillnader i instämmande mellan musiklärare i olika kommuntyper

Skillnader i instämmande mellan lärare i olika kommuntyper är signifikanta på nivån 0,05.

Kommuntyp	Antal	Medel	Standardavvikelse
Förortskommuner	12	1,67	0,778
Varuproducerande kommuner	17	2,00	0,866
Storstäder	26	2,12	1,033
Pendlingskommuner	15	2,13	1,060
Glesbygdskommuner	12	2,25	1,055
Övriga komm. m. 12 500-25 000 inv.	15	2,35	1,033
Övriga komm. m. färre än 12 500 inv.	17	2,35	0,702
Övr. kommuner m. fler än 25 000 inv.	17	2,65	0,931
Större städer	22	2,77	1,110
Giltiga	153	2,25	0,997

Tabell 105. Åsikten att en grundläggande funktion för musikundervisningen är att presentera musik som är okänd för eleverna uppdelat på lärare i olika kommuntyper.

Lärare i förortskommuner är de som i särklass mest anser att en viktig funktion för musikundervisningen i grundskolan är att presentera musik som är okänd för eleverna. Lärare i större städer anser detta i lägst grad.

Fråga 48d: Musikalisk allmänbildning

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Att ge barn och ungdomar musikalisk allmänbildning”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	97	43	12	1	2	155	0
%	62,6	27,7	7,7	0,6	1,3	100,0	0,0
Medel	1,50						

Tabell 106. Fördelning av åsikten att en grundläggande funktion för musikundervisningen är att ge barn och ungdomar en musikalisk allmänbildning.

90,3 % av musklärarna anser att en viktig funktion i grundskolans musikundervisning är att ge barn och ungdomar musikalisk allmänbildning.

Fråga 48e: Kreativitet och skapande

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Att öka möjligheterna till skapande och kreativitet”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	119	29	7	0	0	155	0
%	76,8	18,7	4,5	0	0	100,0	0,0
Medel	1,28						

Tabell 107. Fördelning av åsikten att en grundläggande funktion för musikundervisningen är att ge barn och ungdomar ökade möjligheter till skapande och kreativitet.

95,5 % av musklärarna anser att en viktig funktion för musikundervisningen i grundskolan är att öka möjligheterna till skapande och kreativitet.

Fråga 48f: Vardagsmusik

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet "Att ge eleverna fördjupad kunskap om den musik som finns i deras vardag".

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	58	53	31	12	1	155	4
%	37,4	34,2	20	7,7	0,6	99,4	0,6
Medel	1,99						

Tabell 108. Fördelning av åsikten att en grundläggande funktion för musikundervisningen är att ge eleverna fördjupad kunskap om den musik som finns i deras vardag.

71,6 % av musiklärarna anser att en viktig funktion för grundskolans musikundervisning är att ge eleverna fördjupad kunskap om den musik som finns i deras vardag.

Skillnader i instämmande mellan musiklärare i olika kommuntyper

Skillnader i instämmande mellan lärare i olika kommuntyper är signifikanta på nivån 0,05.

Kommuntyp	Antal	Medel	Standardavvikelse
Övriga komm. m. 12 500-25 000 inv.	15	1,40	0,828
Övriga komm. m. färre än 12 500 inv.	16	1,56	0,512
Förortskommuner	12	1,58	0,996
Pendlingskommuner	15	1,80	0,775
Varuproducerande kommuner	17	2,12	0,857
Storstäder	26	2,12	1,071
Större städer	23	2,26	1,176
Övr. kommuner m. fler än 25 000 inv.	17	2,35	1,057
Glesbygdskommuner	12	2,50	0,674
Giltiga	153	1,99	0,977

Tabell 109. Åsikten att en grundläggande funktion för musikundervisningen är att ge eleverna fördjupad kunskap om den musik som finns i deras vardag uppdelad på lärare i olika kommuntyper.

Lärare i övriga kommuner med 12 500-25 000 är de som mest anser att en viktig funktion för grundskolans musikundervisning är att ge eleverna för-

djupad kunskap om den musik som finns i deras vardag. Lärare i glesbygdskommuner anser detta i lägst grad.

Fråga 48g: Inläring i andra ämnen

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Att underlätta inläringen i andra ämnen”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	45	50	33	18	8	154	1
%	29,2	32,5	21,4	11,7	5,2	99,4	0,6
Medel	2,31						

Tabell 110. Fördelning av åsikten att en grundläggande funktion för musikundervisningen är underlätta inläringen i andra ämnen.

61,7 % av musiklärarna anser att en viktig funktion för musikundervisningen i grundskolan är att underlätta inläringen i andra ämnen.

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor

Skillnader i instämmande mellan män och kvinnor är signifikanta på nivån 0,01.

Kön	Antal	Medel	Standardavvikelse
Kvinnor	63	1,98	1,143
Män	91	2,54	1,128
Giltiga	154	2,31	1,163

Tabell 111. Mäns och kvinnors åsikt om att en grundläggande funktion för musikundervisningen är underlätta inläringen i andra ämnen.

Kvinnor anser, i betydligt högre grad än män, att en viktig funktion för musikundervisningen i grundskolan är att underlätta inläringen i andra ämnen.

Fråga 48h: Musikens historiska betydelse

Informanterna angav i vilken grad de instämmer i påståendet ”Att visa på musikens historiska betydelse”.

	In- stämmer helt	In- stämmer delvis	Neutral	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Antal giltiga	Sak- nas
Antal	37	54	48	14	2	155	0
%	23,9	34,8	31,0	9,0	1,3	100,0	0,0
Medel	2,29						

Tabell 112. Fördelning av åsikten att en grundläggande funktion för musikundervisningen är att visa på musikens historiska betydelse.

58,7 % av musiklärarna anser att en viktig funktion för grundskolans musikundervisning är att visa på musikens historiska betydelse.

Fråga 48i: Andra grundläggande funktioner för musikundervisningen

12 informanter angav andra grundläggande funktioner för grundskolans musikundervisning.

Funktion	Antal
Glädjen att musicera	3
Att få elever att våga uppträda	2
Att upptäcka musikämnet	2
För elever med särskilda behov	1
Verktyg för eget musicerande	1
Att uttrycka sig	1
Lyfta fram musik hos elever som inte upptäckt musik	1
Ge kunskap om samhällsfunktioner	1

Tabell 113. Informanternas förslag till viktiga funktioner för musikundervisningen i grundskolan.

Det vanligaste förslaget på grundläggande funktioner för grundskolans musikundervisning, utöver enkätens förslag, är ”glädjen att musicera”.

EFTERORD

Det ovan presenterade materialet är bara rådata hämtat direkt ur enkäten. Redan detta förefaller mig synnerligen intressant. Det kan nog vara mycket användbart vid exempelvis formulerandet av frågor att ställa inför strukturella reformer, eller som underlag för diskussioner inom eller kring musikskolors verksamhet eller om innehållet i musklärarnas utbildning.

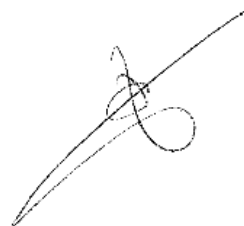
Den variant av enkäten som riktas mot musikskolans musklärare har redan gett empiri för en doktorsavhandling (Tivenius 2008a) och vissa uppslag till fortsättningsforskning. Även denna – och i ännu högre grad alla fyra enkätvarianterna med tillsammans nära tvåtusen enkätsvar i en jättelik datamatrix – har potential nog för ett flertal undersökningar, eller för att besvara enklare frågor som till exempel att se vilka grupper av musklärare som hyser speciella åsikter inom enkätens frågeområde. För oss som dagligen sysselsätter oss med frågor kring musklärare och hur de tänker väcker resultaten många frågor och tankar. Här finns varken utrymme för, eller ambition till, att värdera.

Materialet har dessutom – i form av SPSS-filer – en stor potential för fortsättningsforskning, exempelvis i syfte att jämföra grundskolans musklärare med kommunala musikskolans musklärare.

Även skillnader mellan de grupper som informanterna bildar är intressanta. De kvinnliga lärarna verkar, i högre grad än de manliga, vara engagerade i barnen. De har svårare än männen att separera arbete och fritid. Männen känner sig dock mer uppskattade. Tvåämneslärare känner sig mest hemma i kollegiet jämfört med lärare med andra examina. Det är också de som mest ser musikundervisningen som en del av skolans hela arbete. Det förekommer signifikanta skillnader mellan musklärare i olika kommuntyper, men det är svårt att urskilja något mönster. Samma sak gäller grupper baserade på olika politiskt styre.

Till sist vill jag återigen tacka alla som medverkat i och stöttat projektet; inte minst alla engagerade informanter som generöst avsatt tid för att fylla i enkäten: Tack!

Örebro hösten 2010

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke extending to the right.

LITTERATUR

LITTERATUR INOM PROJEKTET

- Bladh, Stephan, (1990), *Bidrag till studier om blivande musklärare i Sverige*, uppsats i musikpedagogik vid Musikvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet.
- Bladh, Stephan, (1994), *Rapport: enkätutvärdering av musklärarytbildningen vid musikhögskolan i Malmö åren 1982 – 1991*, Utvärderingsenheten vid Lunds universitet.
- Bladh, Stephan, (1996), *Rapport: enkätutvärdering av musklärarytbildningen i Sverige*, Avdelningen för musikvetenskap vid musikhögskolan, Göteborgs universitet, Musikhögskolan i Malmö, Lunds universitet.
- Bladh, Stephan, (1997), *Rapport: enkätstudie av musklärare i yrkeslivet i Sverige*, Avdelningen för musikvetenskap vid musikhögskolan, Göteborgs universitet, Musikhögskolan i Malmö, Lunds universitet.
- Bladh, Stephan, (2002), *Musklärare – i utbildning och yrke: En longitudinell studie av musklärare i Sverige*, Diss., skrift från institutionen för musikvetenskap, Göteborgs universitet nr 71.
- Bouij, Christer, (1998), "*Musik – mitt liv och kommande levebröd*": *En studie i musklärares yrkessocialisation*, Diss., skrift från institutionen för musikvetenskap, Göteborgs universitet, nr. 56.
- Bouij, Christer, (1998), Swedish Music Teachers in Training and Professional Life, I: *International Journal of Music Education*, nr. 32, 1998, s. 23-30.
- Bouij, Christer, (1999), Att bli musklärare – en socialisationsprocess, I: *Nordisk musikkpedagogisk forskning Årbok 3*, red. F.V. Nielsen, S. Brändström, H. Jørgensen & B. Olsson, Norges musikkhøgskole Oslo, NMH-publikasjoner 1999:3, s. 77-90.
- Bouij, Christer, (2000), Music Teacher Socialization: Report from a Swedish Research Project, I: On the Sociology of Music Education II, *Papers From The Music Education Symposium At The University of Oklahoma*, Ed. by Roger R. Rideout & Stephen J. Paul, Published by University of Massachusetts, 2000, s. 51-62.

- Bouij, Christer, (2000), Was lernt man eigentlich wirklich in der Musiklehrerausbildung? I: *Musik und Bildung*, nr. 3, 2000, s. 2-9.
- Bladh, Stephan & Bouij, Christer (2002). *Rapport: Enkätundersökning av musiklekrare i yrkeslivet med upp till sex års yrkeserfarenhet efter musiklekrarexamen*. Örebro Universitet.
- Bouij, Christer & Bladh, Stephan. (2003). Grundläggande normer och värderingar i och omkring musiklekraryrket – deras konstruktioner och konsekvenser: ett forskningsprojekt, I: *Tidskrift för lärarutbildning och forskning*, nr.2, 2003, s. 39-58.
- Bouij, Christer (2003). Two theoretical perspectives on the socialization of music teachers, I: *Sociology of Music Education Symposium III Social Dimensions of Music, Music Teaching and learning*, Proceedings from the Music education symposium at the University of North Texas, Ed. by H. Froelich, D. Coan & R. Rideout. Published by The department of Music & Dance University of Massachusetts 2003.
- Bouij, Christer (2006). Music teacher identity meets working life: results from a longitudinal project about Swedish music teacher, s. 109-121, I: *Music and human beings*, Örebro universitet 2005.
- Bouij, Christer (2007). A Comment to Rhoda Bernard: Reframing or Oversimplification? I: *Action, Criticism & Theory for Music Education, The refereed scholarly journal of the Mayday Group* Vol. 6 Nr. 2 2007 [http://act.maydaygroup.org/articles/Bouij6_2.pdf].
- Danielsson, Annika (2003). *Om synen på musikämnet och musiklekraren i svenska grundskolor: en kvantitativ studie*. D-uppsats i musikpedagogik Musikhögskolan vid Örebro universitet.
- Stenbäck, Helena & Bouij, Christer (2005). Principals of municipal music/cultural schools in Sweden transforming their task. I: *Sociology of Music Education Symposium IV, Proceedings from the Music education symposium at the University of Massachusetts*, Amherst Ed. by Roger Rideout.
- Stenbäck, Helena (p.a.). *Manöverutrymme – en studie av ledare i kommunal musik- och kulturskola*. Pågående avhandlingsarbete vid musikhögskolan vid Luleå tekniska universitet

Tivenius, Olle (2008a). *Musiklärartyper: En typologisk studie av musiklärare vid kommunal musikskola*. Diss. Örebro: Örebro universitet

Tivenius, Olle (2008b). *En enstämmig kanon: Kritiska diskussioner utifrån resultatet av doktorsavhandlingen Musiklärartyper*.
<<http://www.descend.se/Marcos/arkiv.html>>

Tivenius, Olle (2010a). *Kommunala musiklärare: Rapport av musiklärare vid svenska kommunala musik- och kulturskolor 2004*. Örebro: Musikhögskolan vid Örebro universitet

Tivenius, Olle (2010b). *Kommunala kulturlärare: Rapport av kulturlärare vid svenska kommunala kulturskolor 2004*. Örebro: Musikhögskolan vid Örebro universitet

ÖVRIG LITTERATUR

Läraryrket, (2001) Årsbok för skolan. Årgång 38. 2001/02. Stockholm: Läraryrket förlag

Skolverket (2003). Barnomsorg, skola och vuxenutbildning i siffror, 2003 del 2. Stockholm: Skolverket.

Statistiska Centralbyrån. Sveriges befolkning efter kön och ålder 31/12/2001.

<http://www.scb.se/statistik/be0101/Be0101tab4kommun.asp> [2002-12-15]

Trost, Jan (1994). *Enkätboken*. Lund: Studentlitteratur

Wärneryd, Bo m.fl. (1993). *att fråga: om frågekonstruktion vid intervjuundersökningar och postenkäter*. Örebro: SCB Förlag

